

En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Konsumentverket begränsar sitt yttrande till de delar som rör myndighetens uppdrag att ta tillvara konsumenternas intressen.

4.4 Tillämpning av marknadsföringslagen

Konsumentverket önskar ett förtydligande av vad som i 1 kap. 3 § avses med ”information som ska *lämnas* till kunder och allmänheten enligt artiklarna 30, 76.9, och 78.3 i EU-förordningen och *i* en vitbok enligt artikel 6, 19 eller 51 i EU-förordningen”. Samtlig information som ska lämnas enligt ovan ska enligt förslaget betraktas som väsentlig i marknadsföringslagens mening. Artiklarna innehåller mycket omfattande informationskrav, bland annat de som gäller innehållet i vitböcker. En fråga som uppstår är om lydelsen ska tolkas som att Konsumentverkets tillsynsansvar ska omfatta att informationen lämnas eller även att den information som lämnas är korrekt?

Förutom att det i paragrafen anges att informationen som lämnas *i* en vitbok ska vara väsentlig nämns även i författningskommentaren till paragrafen att ”paragrafen innehåller bestämmelser om sanktioner vid utebliven eller *bristfällig* information”, vilket enligt Konsumentverkets mening skulle kunna tolkas som att tillsynsansvaret skulle kunna omfatta även informationens innehåll.

Det förekommer redan flera bestämmelser på det finansiella området där Konsumentverket ansvarar för tillsyn av att information lämnas och Finansinspektionen för dess innehåll (exempelvis vad gäller faktablad och angivande av aktivitetsgrad i fondförvaltning enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder). I dessa fall är det lättare att avgränsa Konsumentverkets tillsynsansvar, dels då det av lagtexten tydligare framgår att det enbart rör sig om att säkerställa att informationen lämnas, dels för att den information som ska lämnas består av ett standardiserat dokument eller en tydligt avgränsad och relativt begränsad mängd information som relativt enkelt går att identifiera.

I aktuellt fall rör det sig enligt Konsumentverkets mening om en omfattande mängd information som också är svår att avgränsa. Oaktat om tanken är att tillsynsansvaret enbart ska omfatta tillhandahållandet av informationen eller att det även ska innefatta kontroll av informationens innehåll krävs såväl resurser som kompetens. Exempel på där bedömningssvårigheter kan uppkomma är huruvida utgivare av tillgångsanknutna token på sin webbplats redogjort för varje händelse som har eller sannolikt kommer att ha en betydande inverkan på värdet av de tillgångsanknutna token eller på den tillgångsreserv som anges i art. 36 (artikel 30 p. 3) eller om en vitbok om kryptotillgångar avseende tillgångsanknutna token har tillhandahållit information om de huvudsakliga negativa konsekvenserna för klimatet och andra miljörelaterade negativa konsekvenser av den konsensusmekanism som används för att ge ut den tillgångsanknutna token (artikel 19, p. 1 h).

Eftersom det av konsekvensanalysen inte framgår att förslaget skulle innebära några konsekvenser för Konsumentverket eller att ytterligare resurser kan komma att krävas torde det rimliga dock vara, åtminstone vad gäller hänvisningarna till artiklarna om vitböcker, att tillsynsansvaret enbart omfattar att vitboken tillhandahålls på det sätt som framgår av artiklarna (alltså enbart dokumentet som sådant, inte dess innehåll). Eftersom Finansinspektionen är den myndighet som ska ta emot vitböckerna framstår det även som mest lämpligt och rimligt att Finansinspektionen också ansvarar för tillsynen över innehållet i dem. Vad gäller artiklarna som omfattar övrig information som ska tillhandahållas, bl.a. på webbplatser, föreligger samma utmaningar som ovan nämnts. Oaktat detta delar Konsumentverket bilden att dessa lämpligen bör falla inom Konsumentverkets tillsynsansvar eftersom de har en tydligare koppling till marknadsrätten. En förutsättning för att Konsumentverket ska kunna utöva en effektiv tillsyn är dock resurser för det utökade tillsynsansvaret och en väl fungerande samverkan med Finansinspektionen. Kontaktvägar i kryptotillgångsfrågor är sedan tidigare upprättade, men det är av stor vikt att samarbetet i form av utbyte av information och samråd om tillsynsinsatser inte begränsas av sekretessbestämmelser.

Sammanfattningsvis önskar Konsumentverket således ett förtydligande som både bör bestå i att syftet ytterligare klargörs och att paragrafens lydelse justeras för ökad tydlighet. Härutöver saknas det ett resonemang om konsekvenserna för Konsumentverket i utredningen.

5.4 Förbud

Enligt förslaget kommer det finnas tillfällen då både Konsumentverket/Konsumentombudsmannen och Finansinspektionen har möjlighet att utöva tillsyn och förbjuda marknadsföring gällande kryptotillgångar (FI:s tillsynsansvar omfattar "marknadsföringsmaterial" enligt förordningen).

Vad gäller Finansinspektionens beslut kan de överklagas till förvaltningsdomstol och beträffande Konsumentombudsmannens rättsliga ingripanden sker en sådan prövning i patent- och marknadsdomstolarna. Konsumentverket ser en risk för att domstolspraxis kan utvecklas olika med två olika domstolar.

3 kap 2 § Ingripande

Förslaget stadgar i 3 kap 2 § att Finansinspektionen kan ingripa mot företag som omfattas av EU-förordningen, bland annat genom föreläggande att inom viss tid vidta en viss åtgärd eller upphöra med ett visst agerande. Enligt förslaget ska ett föreläggande inte kunna kombineras med sanktionsavgift, men med vite.

Paragrafens andra stycke anger att ett ingripande inte får ske om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som förenats med vite och en ansökan om utdömande av vitet har gjorts. I författningskommentaren anges att detta stycke reglerar möjligheten till ingripande när *Finansinspektionen* redan har beslutat om att föreläggande förenat med vite avseende samma överträdelse och att bestämmelsen syftar till att förhindra att någon prövas två gånger för samma sak, vilket kan strida mot dubbelprövningsförbudet. Konsumentverket utgår ifrån att paragrafen inte enbart omfattar ingripanden från Finansinspektionen, eftersom förslaget även ger Konsumentombudsmannen möjlighet att ingripa genom att meddela förbuds föreläggande, vilka ska förenas med vite om det inte av särskilda skäl är obehövt.

I övrigt har Konsumentverket inga synpunkter på förslaget.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschef Joachim Allard. I handläggningen har föredragande jurist Anna K Hult deltagit.

.....
Joachim Allard
Beslutande

.....
Anna K Hult
Föredragande